

РЕШЕНИЕ

Буа шәһәре

КАРАР

29 сентябрь 2021 ел

№ 2-18

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы территориясендә муниципаль жир контроле турында нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлдәгә 248-ФЗ номерлы Федераль законны гамәлгә ашыру максатларында Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Советы

КАРАР КАБУЛ ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы чикләрендә муниципаль жир контроле турында нигезләмәне, кушымта нигезендә расларга.
2. Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Советының «Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы территориясендә жирләрдән файдалануга муниципаль жир контроле турында нигезләмәне раслау хакында» 2021 елның 27 июлдәгә 4-15 номерлы карарын үз көчен югалткан дип танырга.
3. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә
4. Карарның үтәлешен тикшереп торуну Буа муниципаль районы башлыгы урынбасары И.Ф.Еремеевка йөкләргә.

Буа муниципаль районы башлыгы
вазифаларын башкаручы,
Совет рәисе урынбасары

И.Ф.Еремеев

Татарстан Республикасы Буа муниципаль
районы территориясендә муниципаль жир
контроле турында нигезләмә

I. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы территориясендә муниципаль жир контролен оештыру һәм гамәлгә ашыру тәртибен билгели (алга таба – муниципаль контроль).

1.2. Муниципаль контроль предметы булып юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр, гражданнар (алга таба-контрольдә тотылучы затлар) жир мөнәсәбәтләре объектларына карата мәжбүри жир законнары таләпләрен үтәү тора, аларны бозган өчен законнарда административ җаваплылык каралган (алга таба – мәжбүри таләпләр).;

1.3. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда муниципаль контроль органының вазыйфай затлары «дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның (алга таба – 248-ФЗ номерлы Федераль закон) 29 статьясында билгеләнгән хокукларга һәм бурычларга ия.

1.4. Муниципаль контроль объектлары (алга таба – контроль объекты) булып тора:

жирдән файдалану өлкәсендә контрольдә тотылучы затларның эшчәнлеге, гамәлләре (гамәл кылмаулары), алар кысаларында мәжбүри таләпләр үтәлгә тиеш, шул исәптән эшчәнлекне гамәлгә ашыручы контрольдә тотучы затларга карата куела торган таләпләр, гамәлләр (гамәл кылмау);

контрольдә тотылучы затларның, шул исәптән мәжбүри таләпләр куела торган эш һәм хезмәт күрсәтүләренә эшчәнлеге нәтижәләре;

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы территориясендә урнашкан жир мөнәсәбәтләре объектлары.

1.5. Контроль объектларын исәпкә алу түбәндәгеләрне булдыру юлы белән башкарыла:

контроль чараларның бердәм реестры;

судка кадәр шикаять бирү мәгълүмат системасы (дәүләт мәгълүмат системасы подсистемалары);

дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларын ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек юлы белән гамәлгә ашыру.

Контроль орган тарафыннан, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясындагы 2 өлеше һәм 17 статьясындагы 5 өлеше нигезендә, мәгълүмат системасын кулланып контроль объектларын исәпкә алу алып барыла.

1.6. Муниципаль контрольне «Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы муниципаль берәмлегенә милек һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы» МКУсе (алга таба - Контроль орган) гамәлгә ашыра.

1.7. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру эшчәнлегә житәкчелеген Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Башлыгы башкара.

1.8. Муниципаль контроль орган исемнән муниципаль контрольне түбәндәгә вазыйфай затлар башкарырга хокуклы:

1) контроль органы житәкчесе (житәкчесе урынбасары);

2) үз вазыйфай бурычларына әлегә Нигезләмә, вазыйфай регламент яисә вазыйфай инструкция нигезендә муниципаль контроль төре буенча вәкаләтләргә гамәлгә ашыру, шул исәптән профилактик чаралар һәм контроль чаралар үткәрү керә торган контроль органның вазыйфай заты (алга таба - инспектор).

Муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле контроль органның вазыйфай затлары исемлегә әлегә Нигезләмәнең 1 нче кушымтасы белән билгеләнгән.

Контроль органы вазыйфай затлары, вәкаләтле затлар контроль чараны уздыру турында карар кабул итүгә Контроль органы житәкчесе, житәкчесе урынбасары (алга таба - Контроль органының вәкаләтле вазыйфай затлары) керә.

1.9. Инспекторның хокуклары һәм бурычлары.

1.9.1. Инспектор бурычлы:

1) Россия Федерациясә законнарын, контрольлек итүче затларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргә;

2) мәжбүри таләпләргә бозуларны кисәтү, ачыклау һәм булдырмау буенча Россия Федерациясә законнары нигезендә бирелгән вәкаләтләргә үз вакытында һәм тулы күләмдә гамәлгә ашырырга, күрсәтмәне мәжбүри үтәү турындагы таләп белән судка мөрәҗәгать итү турында тәкъдимнәр эзерләгәнчә контроль органы карарларын үтәүне тәмин итү буенча чаралар күрергә, әгәр мондый чара законнарда каралган булса, контроль органы карарларын үтәүне тәмин итү буенча чаралар күрергә;

3) контроль чаралар үткәргә һәм хезмәт вазыйфаларын башкарганда һәм тиешле мәгълүмат булганда гына, контроль-күзәтчелек чараларының бердәм реестрында тиешле мәгълүмат булганда, контроль чаралар үткәргә, ә контрольлек итүче затлар белән үзара хезмәт таныклыгын, федераль законнарда каралган башка документларны күрсәткәндә генә мондый гамәлләр кылырга кирәк.;

4) тикшерү чараларын үткәргәндә дин тотучыларга, башка дини йолаларга һәм тантаналарга карата ихтирамсызлык күренешен, аларны үткәргә комачауламаска, шулай ук дини оешмаларның эчке билгеләнешләрен бозмаска;

5) контрольдә тотучы затларның, аларның вәкилләренә, шулай ук контрольдә тотылучы затларның, аларның вәкилләренә ризалыгы белән контроль чаралар үткәргәндә (контроль органның контрольлек итүче затлар белән үзара хезмәттәшлегә таләп ителми торган контроль чараларынан тыш) һәм 248-ФЗ номерлы Федераль законда һәм әлегә Нигезләмәнең 3.3 пунктында каралган очракларда, тикшерү чаралары уздырганда (контроль чаралар үткәргәндә) эшқуарларның хокукларын яклау буенча Татарстан Республикасы Президенты

каршындагы Вәкаләтле вәкилнең яисә аның ижтимагый вәкилләрнең катнашуына комачауламаска;

6) контрольлек итүче затларга, аларның контроль чараларын уздырганда катнашучы вәкилләренә, муниципаль контроль предметына караган мәгълүмат һәм документлар, шул исәптән, әгәр мондый килешү № 248-ФЗ Федераль законда каралган булса, прокуратура органнары тарафыннан контроль чараны үткәргүне килештерү турында белешмәләр бирергә;;

7) контрольдә тотылучы затларны, аларның вәкилләрен тикшерү чаралары һәм контроль чаралар предметына караган контроль гамәлләр нәтижәләре белән таныштыру;

8) контрольдә тотылучы затларны, аларның вәкилләрен ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында алынган һәм контроль чарасы предметына караган мәгълүмат һәм (яки) документлар белән таныштыру;;

9) ачыкланган бозулар фактлары буенча күрелә торган чараларны билгеләгәндә ачыкланган бозулар авырлыгы, аларның закон белән саклана торган кыйммәтләр өчен потенциал куркынычларының туры килүен исәпкә алырга, шулай ук контрольдә тотылучы затларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен, аларның мөлкәтенә хокуксыз зыянны (зыянны) нигезсез чикләүне булдырмаска;

10) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә шикаять белдергәндә үз гамәлләренә нигезле булуын расларга;

11) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән контроль чаралар үткәргү һәм контроль гамәлләр кылу срокларын үтәргә.;

12) контрольдә тотылучы затлардан Россия Федерациясе законнарында каралмаган яисә дәүләт органнары һәм жирле үзидарә органнары карамагында булган документлар һәм башка белешмәләр таләп итмәскә.

1.9.2. Контроль чараларны үз вәкаләтләре чикләрендә һәм уздырыла торган контроль гамәлләр күләмендә уздырганда инспектор түбәндәгеләргә хокуклы:

1) хезмәт таныклыгын күрсәткәч һәм контроль чараны уздыру турында контроль орган карары белән билгеләнгән вәкаләтләр нигезендә, федераль законнарда башкасы каралмаган булса, житештерү объектларына йөрергә (карарга) ;

2) мәжбүри таләпләрне үтәүгә кагылышлы барлык документлар белән, шул исәптән билгеләнгән тәртиптә дәүләт, хезмәт, коммерция яисә закон белән саклана торган башка серне үз эченә алган документлар белән танышырга;

3) контрольдә тотыла торган затлардан, шул исәптән контроль оешмалары житәкчеләреннән һәм башка хезмәткәрләреннән, контроль чаралар уздырганда ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозу фактлары буенча язма аңлатмалар бирүне, шулай ук күчәрмә ясау, фото- һәм видеога төшерү өчен документлар тапшыруны таләп итәргә;

4) техник документация, белешмәләрнең электрон базасы, контрольдә тотыла торган затларның мәгълүмат системалары белән предметка һәм контроль чара күләменә караган өлешендә танышырга;

5) контрольдә тотылучы зат тарафыннан контроль чаралар үткәргәндә соралган документларны һәм материалларны тапшырмау яки вакытында тапшырмау, вазыйфаи затларны һәм (яки) контрольдә тотучы зат хезмәткәрләрен

сораштыру үткөрү, бинага керү мөмкинлеген чиклөү, контроль чараны гамэлгә ашыру буенча башка чараларга комачаулау фактлары буенча актлар төзү;

б) контрольлек итүче затларга мәжбүри таләпләрне бозуларны булдырмау һәм куркынычсызлыкны тээмин итү буенча күрсәтмәләр бирергә, контрольлек итүче затлар тарафыннан ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында һәм бозылган таләпләрне торгызу турында карарлар кабул итәргә;

7) «Полиция турында» 07.02.2011 ел, № 3-ФЗ Федераль закон нигезендә, инспекторга каршы тору яки куркыныч янаган очрактарда полиция органнарына ярдәм сорап мөрәжәгать итәргә;

8) контрольнең төрләре турында федераль законнарда, контроль рәвеше турындагы нигезләмәдә каралган башка гамәлләр кылырга.

1.10. Муниципаль жир контролен гамэлгә ашыруга бәйле мөнәсәбәтләргә 248-ФЗ номерлы федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

1.11. Контроль органның вазыйфай затлары һәм башка вәкаләтле затлар башкарган гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында контрольлек (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында күрсәтелгән гамәлләр һәм карарлар турында мәгълүматларны урнаштыру, шулай ук аларны дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү һәм дәүләт һәм муниципаль функцияләренә башкару өчен файдаланыла торган мәгълүмат системаларының мәгълүмати-технологик хезмәттәшлеген тээмин итә торган инфраструктура аша контрольдә тотучы затларга житкерү юлы белән хәл ителә, шул исәптән «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы (функцияләр)» федераль дәүләт мәгълүмат системасы аша (алга таба – дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы) һәм (яки) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталы аша да.

II. Муниципаль контрольне гамэлгә ашырганда закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү рисклары белән идарә итү

2.1. Муниципаль контроль муниципаль контрольне гамэлгә ашырганда (алга таба - зыян (зыян) китерү риски белән идарә итү) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү рисклары белән идарә итү нигезендә гамэлгә ашырыла.

2.2. Муниципаль контрольне гамэлгә ашырганда зыян (зыян) китерү куркынычы белән идарә итү максатларында контроль объектлары зыян (зыян) китерү куркынычының түбәндәге категорияләренә берсенә кертелергә мөмкин (алга таба – риск категориясе):

- урта риск;
- уртача риск;
- түбән риск.

2.3. Муниципаль контрольне гамэлгә ашыру кысаларында контроль объектларын риск категориясенә кертү критерийлары әлеге Нигезләмәнең 1 нче кушымтасы белән билгеләнгән.

2.4. Контроль объектын куркынычның бер категориясенә кертү ел саен аның характеристикаларын расланган риск критерийлары белән чагыштыру нигезендә контроль органы тарафыннан гамэлгә ашырыла, шул ук вакытта мәжбүри

таләпләрне бозу куркынычы Индикаторы-контроль объекты параметрларыннан туры килү яисә кире кагу, алар үзләре мәжбүри таләпләрне бозмый, ләкин ихтимал югары дәрәжәдә мондый бозулар һәм закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычы булуын раслый.

2.5. Зыян (зыян) китерү куркынычын бәяләү максатларында закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары билгеләнә (әлеге Нигезләмәнең 2 нче кушымтасы)

2.6. Мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары мондый таләпләрне бозмый, әмма, ихтимал зур булганлыктан, мондый хокук бозулар һәм закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычы булуын раслый.

2.7. Контроль объектынның мәжбүри таләпләрне бозу индикаторларына туры килүен ачыклау планнан тыш тикшерү чарасын үткәрү өчен нигез булып тора. Тикшерү чарасын үткәрү һәм үткәрү турында карар Буа муниципаль районы Башлыгы (башлыгы урынбасары) тарафыннан кабул ителә.

2.8. Контроль объекты муниципаль контроль органы тарафыннан аерым риск категориясенә кертелмәгән очракта, ул түбән риск категориясенә кертелгән дип санала.

2.9. Контроль орган контроль объектынның хәвеф-хәтәр категориясе критерийларына туры килүе турында белешмәләр кәргән көннән алып биш эш көне эчендә яисә риск критерийларын үзгәртү турында контроль объекты хәвеф-хәтәр категориясен үзгәртү турында карар кабул итә.

2.10. Контроль орган риск категориясенә берсенә кертелгән жир кишәрлекләре исемлеген (алга таба - жир кишәрлекләре исемлекләрен) алып бара.

2.11. Жир кишәрлекләре исемлекләрендә түбәндәге мәгълүмат бар:

- а) жир кишәрлегенә кадастр номеры яисә ул булмаганда жир кишәрлеге урынының адресы;
- б) жир кишәрлеге кертелгән риск категориясе;
- в) жир кишәрлеген хәвеф-хәтәр категориясенә кертү турында карар реквизитлары.

2.12. Риск (куркынычлык) категорияләрен күрсәтеп, жир кишәрлекләре исемлекләре контроль органның рәсми сайтында урнаштырыла.

III. Закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычларын профилактикалау

3.1. Закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычларын кисәтү түбәндәге төп максатларга ирешүгә юнәлдерелгән:

1) Барлык контрольдә тотучы затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне намус белән үтәүне стимуллаштыру;

2) мәжбүри таләпләрне бозуга һәм (яки) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүгә китерә торган шартларны, сәбәпләрне һәм факторларны бетерү.;

3) мәжбүри таләпләрне контрольдә тотучы затларга житкерү өчен шартлар тудыру, аларны үтәү ысуллары турында мәгълүматлылыкны арттыру.

3.2. Закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалау ел саен раслана торган муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә (зыян) зыян китерү куркынычын профилактикалау программасы (алга таба - профилактика программасы) нигезендә гамәлгә ашырыла.

3.3. Профилактика программасында каралган профилактика чаралары контроль орган тарафыннан уздыру өчен мәжбүри.

Контроль орган профилактика программасында каралмаган профилактик чаралар үткәргә мөмкин.

Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда, контроль орган түбәндәге профилактик чаралар төрләрен үткәрә:

- 1) мәгълүмат житкерү;
- 2) консультацияләү;
- 3) үз-үзенә тикшерү;
- 4) профилактик визит.

3.4. Мәгълүмат бирү

3.4.1. Контроль орган «Интернет» челтәрендәге рәсми сайтында (алга таба - рәсми сайт), массакүләм мәгълүмат чараларында, контрольдә тотылучы затларның шәхси кабинетлары аша (алар булса) һәм башка рәвешләрдә белешмәләр урнаштыру юлы белән зарури таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча контрольдә тотыла торган һәм башка кызыксынучы затларга мәгълүмат бирә.

3.4.2. Контроль орган үзенең «Интернет» челтәрендәге рәсми сайтында 248-ФЗ номерлы Федераль законның 46 статьясындагы 3 өлешендә билгеләнгән белешмәләренә урнаштырырга һәм аларның актуаллеген тәэмин итәргә тиеш.

3.5. Консультация бирү

3.5.1. Контрольләнгән затларны һәм аларның вәкилләрен консультацияләү муниципаль контрольне оештыруга һәм гамәлгә ашыруга бәйле мәсьәләләр буенча гамәлгә ашырыла:

- 1) контроль чаралар уздыру тәртибе;
- 2) контроль чаралар уздыру ешлыгы;
- 3) контроль чаралар нәтижеләре буенча карарлар кабул итү тәртибе;
- 4) Контроль орган карарларына шикәят белдерү тәртибендә.

3.5.2. Инспекторлар контрольдә тотыла торган затларга һәм аларның вәкилләренә консультацияләр бирә:

1) телефон аша, видео-конференц-элементә аша, шәхси кабул итүдә яисә профилактик чара, контроль чара үткәрү барышында телдән аңлатмалар рәвешендә;

2) контрольдә тотыла торган затларның һәм аларның вәкилләренең контроль органы вәкаләтле вазыйфаи заты тарафыннан имзаланган бертиплы мөрәжәгатләр (5 тән артык бер типтагы мөрәжәгатләр) буенча язмача аңлатма бирүнең рәсми сайтында урнаштыру юлы белән.

3.5.3. Һәр мөрәжәгать итүчене шәхсэн кабул итүдә инспекторлар вакытны 10 минуттан да арттыра алмый.

Телефоннан сөйләшү вакыты 10 минуттан артмаска тиеш.

3.5.4. Контроль орган контрольдә торучы затларга һәм аларның вәкилләренә телдән консультация бирү мәсьәләләре буенча язма рәвештә мәгълүмат бирми.

3.5.5. Контрольләнгән затларны һәм аларның вәкилләрен язма консультацияләү түбәндәге мәсьәләләр буенча гамәлгә ашырыла:

1) контроль орган карарларына шикаять белдерү тәртибе;

2) консультацияләү тәртибе, консультацияләү гамәлгә ашырыла торган мәсьәләләр исемлеге, шул исәптән язма консультацияләү гамәлгә ашырыла торган мәсьәләләр исемлеге, контроль рәвеште турындагы нигезләмә белән билгеләнә.

3.5.6. Контрольләнгән торган зат «Россия Федерациясе гражданны мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында» 2006 елның 02 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән срокларда язма җавап бирү турындагы гаризаны җибәрергә хокуклы.

3.5.7. Контроль орган үткәрелгән консультацияләргә исәпкә ала.

IV. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру

4.1. Муниципаль контроль түбәндәге планлаштырылган һәм планнан тыш контроль (күзәтчелек) чараларын үткәрүне оештыру юлы белән Контроль орган тарафыннан гамәлгә ашырыла:

документар тикшерү, күчмә тикшерү - контрольдә тотыла торган затлар белән үзара тәэсир итешкәндә;

урьнда тикшерү - контрольдә тотылган затлар белән үзара хезмәттәшлексез.

4.2. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда тикшереп торучы затлар белән үзара хезмәттәшлек итүдә түбәндәгеләр була:

инспектор һәм аның вәкиле арасында очрашулар, телефон һәм башка сөйләшүләр (турыдан-туры хезмәттәшлек);

документлар, башка материаллар сорату;

контрольдә тотыла торган зат эшчәнлеген гамәлгә ашыру урынында инспектор булу (гомуми файдаланудагы житештерү объектларында инспектор булу очракларыннан тыш).

4.3. Контроль зат белән үзара тәэсир итешкәндә гамәлгә ашырыла торган контроль чаралар түбәндәге нигезләрдә тикшереп торучы органы тарафыннан үткәрелә:

1) мәҗбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары белән расланган параметрларга контроль объектының туры килүен яисә контроль объектының мондый параметрлардан тайпылуын ачыклау;

2) контроль чаралар уздыру планына кертелгән контроль чараларны уздыру срокларын билгеләү;

3) Россия Федерациясе Президенты йөкләмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең конкрет контрольдә тотыла торган затларга карата контроль чаралар уздыру турындагы йөкләмәсе;

4) законнарның үтәлешенә күзәтчелек итү, кеше һәм гражданның хокукларын һәм ирекләрен прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәжәгатьләр буенча үтәү кысаларында контроль чара уздыру турында прокурор таләбе;

5) Федераль законның 95 статьясындагы 1 өлешендә билгеләнгән очрақларда ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуны бетерү турында контроль орган карарын үтәү срогы тәмамлану.

Контроль чаралар, тикшереп тору органының вәкаләтле вазыйфаи затлары биремнәре нигезендә, контроль органның эш планнарындагы, шул исәптән Федераль законда билгеләнгән очрақлардагы биремнәрне дә кертеп, инспекторлар тарафыннан башкарыла.

4.4. Контрольләнгән торган затлар белән үзара хезмәттәшлексез уздырыла торган планлы һәм планнан тыш контроль чаралар түбәндәге контроль гамәлләрне башкаруга жәлеп ителә торган инспектор һәм затлар тарафыннан башкарыла:

- карау;
- язма аңлатмалар алу;
- документларны теркәү.

4.5. Контроль зат белән, шулай ук документар тикшерүне күздә тоткан контроль чараны үткәрү өчен 248-ФЗ номерлы Федераль законның 64 статьясындагы 1 өлешендә каралган белешмәләр күрсәтелгән контроль органның вәкаләтле заты тарафыннан имзаланган карары кабул ителә.

Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтүне үткәргүгә, күчмә тикшерүгә карата әлеге Положение пунктының беренче абзацында каралган әлеге контроль чараны уздыру турында карар кабул итү таләп ителми.

4.6. Контроль чаралар контроль чараны уздыру турында контроль орган карарында күрсәтелгән инспекторлар тарафыннан үткәрелә.

Кирәк булса, Контроль орган контроль чаралар үткәргүгә жәлеп итә, билгеләнгән тәртиптә аттестованный экспертлар, эксперт оешмалары һәм контроль чаралар үткәргүгә жәлеп ителә торган экспертлар, эксперт оешмалары.

4.7. Контрольләнгән зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чараны уздыру тәмамлангач, инспектор Россия Икътисадый үсеш министрлыгының «Контроль (күзәтчелек) органы тарафыннан файдаланыла торган документларның типовой рәвешләре турында» 2021 елның 31 мартындагы 151 номерлы боерыгы белән расланган рәвештә контроль чара акты (алга таба шулай ук - акт) төзи.

Мондый чараны уздыру нәтижәләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта, актта нәкъ менә нинди мәжбүри таләп бозылган, нинди норматив хокукый акт һәм аның структур берәмлеге билгеләнгән, дип күрсәтелә.

Ачыкланган хокук бозу бетерелгән очракта, контрольдә тотылган зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чараны уздыру тәмамланганчыга кадәр, актта аны бетерү факты күрсәтелә.

4.8. Мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләре булган документлар, башка материаллар актка теркәлә.

Контроль чараны үткәргәндә тугырылган тикшерү кәгазьләре актка беркетелергә тиеш.

4.9. Актны рәсмиләштерү Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнмәгән очракта, мондый чараны уздыру тәмамланган көнне контроль чара

уздыру урыны буенча башкарыла.

4.10. Дәүләт, коммерция, хезмәт, башка серне тәшкит итүче мәгълүматны үз эченә алган контроль чара нәтижәләре Россия Федерациясе законнарында каралган таләпләрне үтәп рәсмиләштерелә.

4.11. Контроль (күзәтчелек) чарасы актында бәян ителгән фактлар һәм нәтижәләр белән килешмәгән очракта, контрольдә тотыла торган зат шикаятне элекке Нигезләмәнең 5 бүлегендә каралган тәртиптә жибәрергә хокуклы.

IV. Контроль чаралар нәтижәләре буенча кабул ителә торган контроль чаралар һәм карарлар нәтижәләре

5.1. Контроль орган контрольдә тотыла торган зат тарафыннан Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә зарури таләпләр үтәлгәндә ачыкланган очракта түбәндәгеләрне үтәргә тиеш:

1) контрольдә тотыла торган затка, аларны бетерүнең тиешле срокларын күрсәтеп, мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуларны бетерү турында күрсәтмә (алга таба - күрсәтмә), әмма алты айдан артык булмаган (документар тикшерү уздырганда күрсәтмә контроль астындагы затка документар тикшерү тәмамланганнан соң биш эш көненнән дә соңга калмыйча һәм (яисә) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүне булдырмау чараларын, шулай ук федераль законда контроль рәвешә каралган башка чараларны үткәрү турында күрсәтмә бирергә;

2) муниципаль контроль объектларын эксплуатацияләүне тыю турындагы һәм гражданнар, оешмалар белешмәләренә законда саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычы һәм, әгәр контроль чара уздырганда гражданның, алар житештерә торган һәм (яисә) гамәлгә ашыра торган объектка ия һәм (яисә) файдаланыла торган оешмалар эшчәнлегә законда саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычы һәм аны булдырмау ысуллары турындагы мәгълүматның һәркем файдалана алырлык теләсә нинди ысулы белән судка житкерү турындагы таләбе белән мөрәжәгать иткәнчегә кадәр кичекмәстән Россия Федерациясе законнарында каралган чаралар күрергә;

3) контроль чара барышында жинаять билгеләре ачыкланганда яисә административ хокук бозу ачыкланганда тиешле мәгълүматны үз компетенциясе нигезендә дәүләт органына жибәрергә яисә тиешле вәкаләтләр булганда гаепле затларны законда билгеләнгән жаваплылыкка жәлеп итү чараларын күрергә;

4) мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуларны бетерүне, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтүне, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерергә мөмкин булган зыянны булдырмый калуны тикшереп торуну гамәлгә ашыру чараларын, күрсәтмәне мәжбүри үтәүне таләп итеп судка мөрәжәгать иткәнчегә кадәр, күрсәтмәне мәжбүри үтәүне тәмин итү буенча билгеләнгән вакытта, әгәр мондый чара законнарда каралган булса;

5) мәжбүри таләпләрне үтәү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар уздыру буенча тәкъдимнәр бирү турындагы мәсьәләне карарга.

5.2. Күрсәтмә элекке Нигезләмәгә 3 нче кушымта нигезендәгә рәвеш буенча

рәсмиләштерелә.

5.3. Контрольләнгән торган зат күрсәтмәне үтәү срогы чыкканчы ук, мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуларны бетерүне раслый торган документлар һәм белешмәләр кушып, күрсәтмәнең үтәлеше турында контроль органга хәбәр итә.

5.4. Әлеге Нигезләмәнең 5.1 пунктының 1 пунктчасы нигезендә кабул ителгән контроль астындагы затның карарын үтәү срогы тәмамлангач яисә контрольдә торучы зат күрсәтелгән карар белән күрсәтелгән карар билгеләнгән документларны һәм белешмәләрне тапшырганчы тапшырганда, контроль орган карарның үтәлешен тапшырылган документлар һәм алынган мәгълүмат нигезендә бәяли.

5.5. Контроль орган күрсәтмәне контрольдә тоткан очракта, контроль орган күрсәтмәнең үтәлеше турында хәбәрнамә жиберә.

5.6. Күрсәтелгән документлар һәм контроль астындагы зат тарафыннан белешмәләр тапшырылмаган яисә алар нигезендә карар үтәлеше турында нәтижә ясау мөмкин булмаган очракта, Контроль орган күрсәтелгән карарның үтәлешен документар тикшерү үткәрү юлы белән бәяли.

Күчмә тикшерү нәтижеләре буенча кабул ителгән карарның үтәлешен бәяләү уздырылган очракта, урынга барып тикшерү уздыру рөхсәт ителә.

5.7. Әлеге Нигезләмәнең 5.6 пунктында каралган контроль чараны үткәрү йомгаклары буенча Контроль орган карарның үтәлмәве яисә тиешенчә үтәлмәве ачыкланган очракта, ул, әлеге Нигезләмәнең 5.1 пунктындагы 1 пунктчасында каралган карарны кабат контрольдә торучы затка тапшыра, аны үтәүнең яңа срокларын күрсәтә.

Күрсәтмәне үтәмәгәндә, Контроль орган, әгәр мондый чара законнарда каралган булса, күрсәтмәне мәжбүри үтәү турындагы таләп белән судка мөрәжәгать иткәнчегә кадәр аның үтәлешен тәмин итү чараларын күрә.

5.8. Планлы контроль чаралары

5.8.1. Планлы контроль чаралар чираттагы календарь елына контроль орган тарафыннан төзелә торган һәм прокуратура органнары белән килештерелергә тиешле планлы тикшерү чаралары планы нигезендә үткәрелә.

5.8.2. Рискның аерым категорияләренә кертелгән контроль объектларына карата планлы тикшерү чаралары үткәрү төрләре, вакыт-вакыт зыян (зыян) китерү куркынычы белән билгеләнә.

5.8.3. Контроль орган планлы тикшерү чараларының түбәндәге төрләрен үткәрергә мөмкин:

документар тикшерү;

күчмә тикшерү.

Урта риск категориясенә керә торган объектларга карата түбәндәге чаралар үткәрелә: алты елга кимендә бер контроль (күзәтчелек) чаралары һәм өч елга бер контроль (күзәтчелек) чаралары.

Уртача риск категориясенә керә торган объектларга карата түбәндәге чаралар үткәрелә: алты елга кимендә бер контроль (күзәтчелек) чаралары һәм өч елга бер контроль (күзәтчелек) чаралары.

5.8.4. Урта риск категориясенә кертелгән контроль объектларына карата планлы тикшерү чараларын үткәрү вакыты – 3 елга бер тапкыр.

Уртача риск категориясенә кертелгән контроль объектларына карата планлы тикшерү чараларын үткәру вакыты-5 елга бер тапкыр.

Түбән риск категориясенә кертелгән контроль объектына карата планлы контроль чаралары үткәреelmi.

5.9. Планнан тыш контроль чаралар

5.9.1. Планнан тыш контроль чаралар документар һәм күчмә тикшерүләр, күчмә тикшерү рәвешендә үткәрелә.

5.9.2. Планнан тыш тикшерү чарасын үткәру турындагы карар мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторларын исәпкә алып кабул ителә.

5.9.3. Планнан тыш контроль чаралар, үзара бәйләнешсез планнан тыш тикшерү чараларыннан тыш, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 57 статьясындагы 1 өлешенең 1, 3-5 пунктларында каралган нигезләр буенча үткәрелә.

5.9.4. Планнан тыш тикшерү чарасы прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелергә мөмкин булса, әлеге чара мондый килешүдән соң үткәрелә.

5.10. Документар тикшерү

5.10.1. Документар тикшерү дигәндә контроль органының урнашу урыны буенча үткәрелә торган контроль чара аңлашыла, аның предметы-контрольдә тотылучы затларның оештыру-хокукый формасын, хокукларын һәм бурычларын билгели торган документларындагы белешмәләр, шулай ук аларның эшчәнлеген тормышка ашырганда кулланыла торган һәм контроль (күзәтчелек) органының мәжбүри таләпләрен һәм карарларын үтәү белән бәйле документлар.

5.10.2. Контроль органы карамагында булган документларда булган белешмәләрнең дәрәҗәгә нигезле шик тудыра яки бу белешмәләр контрольлек итүче зат тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләргә мөмкинлек бирми икән, контроль орган контрольлек итүче зат адресына документар тикшерү барышында карап тикшерү өчен кирәкле башка документларны тапшыру таләбен жиберә.

Әлеге таләп алынганнан соң ун эш көне эчендә контрольлек итүче зат таләпләрдә күрсәтелгән документларны контроль органга жиберергә тиеш.

5.10.3. Документлар буенча тикшерү үткәру срогы ун эш көненнән артып китә алмый.

Күрсәтелгән срокта түбәндәге вакыттан чор кертелми:

1) контроль орган тарафыннан контрольдә тотыла торган затка таләпләр документлар тикшерү барышында күрсәтелгән документларны контроль органга тапшырганчы карау өчен кирәкле документларны тапшыру;

2) контрольдә тотыла торган затка контроль органы мәгълүматын жибергән мизгелдән түбәндәге чор:

контрольдә тотыла торган документлардагы хаталарны һәм (яисә) каршылыкларны ачыклау турында;

тапшырылган документлардагы белешмәләрнең, контроль органдагы документлардагы һәм (яисә) муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда алынган

документлардагы белешмэлэрнең туры килмәве турында һәм таләпләр күрсәтелгән аңлатмаларны Контроль органга тапшыру вакытына кадәр язма рәвештә язарга тиеш.

5.10.4. документлар буенча тикшерү барышында кылына торган контроль гамәлләр исемлегә:

- 1) документларны теркәү;
- 2) язма аңлатмалар алу.

5.10.5. Контроль чараны үткәрү барышында инспектор контрольдә тотыла торган затка кирәкле һәм (яисә) бәяләүне үткәрү өчен әһәмияткә ия булган документларны һәм (яисә) аларның күчермәләрен, шул исәптән фотога төшерү материалларын, аудио- һәм видеоязмаларны, мәгълүмат базаларын, мәгълүматлар банкларын, шулай ук мәгълүмат чыганаclarын бирү турындагы таләпне күрсәтергә (жибәрергә) хокуклы.

Контрольләнгән торган зат документларны тапшыру турындагы таләптә күрсәтелгән срокта теркәлгән торган документларны Контроль органына жибәрә яисә үтенечнамә белән кичекмәстән язма рәвештә инспекторга, тикшерелгән торган зат тиешле документларны тапшырырга мөмкин булган сәбәпләрне һәм срокны күрсәтеп, документларны тапшыруның мөмкин булмавы турында хәбәр итә.

Фотосурәт материалларыннан, аудио- һәм видеоязмалардан, мәгълүмат базаларыннан, мәгълүматлар банкларыннан, шулай ук мәгълүмат йөртүчеләргә документлар тикшерүен үткәрү вакытына контроль чараларны башкару өчен кирәкле мәгълүматны карау һәм эзләү хокуклары булган логин һәм пароль рәвешендә бирелә.

5.10.6. Язма аңлатмалар инспектор тарафыннан контрольдә тотучы заттан яки аның вәкиленнән, шаһитлардан соратып алынырга мөмкин.

Күрсәтелгән затлар инспекторга тикшерү тәмамланганчы 2 эш көненнән дә соңга калмыйча ирекле формада язмача аңлатмалар бирә.

Язма аңлатмалар ирекле формада язма документ төзү юлы белән рәсмиләштерелә.

Инспектор вазыйфаи затлар яки оешма хезмәткәрләре, контрольдә тотучы затлар, аларның вәкилләре, шаһитлар сүзләреннән язмача аңлатмалар төзергә хокуклы. Бу очракта күрсәтелгән затлар аңлатмалар белән танышалар, кирәк булганда текстны тулыландырлар, инспекторның аларның сүзләреннән дәрәҗә язучылары турында билгә ясылар һәм аны төзү датасын һәм урынын күрсәтеп, документка имза куялар.

5.10.7. Актны рәсмиләштерү Контроль органның документар тикшерү узган көнне урнашкан урыны буенча башкарыла.

5.10.8. Акт контрольлек итүче затка 248-ФЗ номерлы Федераль законның 21 статьясында каралган тәртиптә документар тикшерү тәмамланганнан соң биш эш көненнән дә соңга калмыйча жибәрелә.

5.10.9. Планнан тыш документар тикшерү прокуратура органнары белән килешмичә генә үткәрелә.

5.11. Күчмә тикшерү

5.11.1. Күчмә тикшерү контрольдә тотылучы затның (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләр) урнашу (эшчәнлек алып бару) урыны буенча үткәрелә.

Күчмә тикшерү дистанцион багланышлар чараларын кулланып, шул исәптән аудио - яки видеоэлементә ярдәмендә үткәрелергә мөмкин.

5.11.2. Күчмә тикшерү түбәндәгеләр мөмкин булмаган очракта үткәрелә:

1) контроль органы карамагында булган яки ул соратып ала торган документларда һәм контрольдә тотучы затның аңлатмаларында булган белешмәләрнең тулылыгы һәм дәрәҗәсегә белән танышырга;

2) контрольдә тотылучы затның һәм (яки) аның карамагындагы һәм (яки) кулланылучы контроль объектларының әлеге Нигезләмәнең 5.11.1 пунктында күрсәтелгән урынга чыкмыйча гына эшчәнлегенә, гамәлләренә (гамәл кылмавының) һәм контроль чараларының башка төре кысаларында каралган кирәкле контроль гамәлләр кылуның мәҗбүри таләпләргә туры килүен бәяләргә.

5.11.3. Планнан тыш күчмә тикшерү бары тик прокуратура органнары белән килештереп, аны үткәрү очрактарынан тыш, 57 статьясындагы 1 өлешенә 3-5 пунктлары һәм 248-ФЗ номерлы Федераль законның 66 статьясындагы 12 өлешенә нигезендә үткәрелергә мөмкин.

5.11.4. Контроль орган контрольлек итүче затка күчмә тикшерүне үткәрү турында, күчмә тикшерүне үткәрү турындагы карарның күчмәләрен контрольлек итүче затка жиберү юлы белән, ул башланганчыга кадәр егерме дүрт сәгатәтән дә соңга калмыйча, хәбәр итә.

5.11.5. Инспектор күчмә тикшерү уздырганда контрольлек итүче затка (аның вәкиленә) хезмәт таныклыгын, күчмә тикшерү үткәрү турындагы карарның күчмәсен күрсәтә, шулай ук контроль чараларның Бердәм реестрындагы хисап номерын хәбәр итә.

5.11.6. Күчмә тикшерүне үткәрү вакыты ун эш көненнән дә артмый.

5.11.7. Күчмә тикшерү барышында рәхсәт ителгән контроль гамәлләр исемлегенә:

- 1) карау;
- 2) документлар таләп итү;
- 3) язма аңлатма алу;
- 4) инструменталь тикшерү.

5.11.8. Карау инспектор тарафыннан контрольдә тотучы зат һәм (яки) аның вәкиле барында, видеоязма кулланып башкарыла.

Тикшерү нәтиҗәләре буенча карау беркетмәсе төзелә.

5.11.9. Инструменталь тикшерү махсус жиһазларда эшләргә, техник приборлардан файдалануга рәхсәт алган инспектор яки белгеч тарафыннан башкарыла.

Инструменталь тикшерү нәтиҗәләре буенча инспектор яки белгеч тарафыннан инструменталь тикшерү беркетмәсе төзелә, анда түбәндәгеләр күрсәтелә:

- аны төзү датасы һәм урыны;
- инспекторның яисә беркетмә төзегән белгечнең вазыйфасы, фамилиясе һәм инициаллары;
- контрольдә тотучы зат турында мәгълүмат;

- махсус жиһазлар һәм (яки) техник приборлар, инструменталь тикшерү методикалары кулланыла торган тикшерү предметы;

- инструменталь тикшерү нәтижәсе, инструменталь тикшерү үткәргәндә контрольгә алынырга тиешле күрсәткечләрнең нормалаштырыла торган әһәмияте

- әлеге күрсәткечләрнең билгеләнгән нормаларга туры килүе турында нәтижәләр;

- инструменталь тикшерү нәтижәләрен бәяләү өчен әһәмияткә ия булган башка мәғлүматлар.

5.11.10. Тиешле таләпләр бозылу ачыкланган очракта, инспектор, мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләрен теркәп, фотосъемканы, аудио- һәм видеоязманы, дәлилләрен теркәүнең башка ысулларын кулланырга хокуклы.

Фотога төшерү ярдәмендә мәжбүри таләпләрне бозуларның дәлилләрен теркәү мәжбүри таләпләрне бозуның ачыкланган һәрберсенә кимендә ике сурәте белән уздырыла.

Фотога төшерү һәм видеога яздыру мәжбүри таләпләрне бозуларның дәлилләрен теркәү өчен дәүләт серен яклау турында Россия Федерациясе законнары таләпләрне исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

5.11.11. Фотога төшерү, аудио- һәм видеога яздыру тәртибе, дәлилләрен теркәүнең башка ысуллары 248-ФЗ номерлы Федераль законның 65 статьясындагы 6 өлеше нигезендә контроль рәвеште турында нигезләмәдә каралырга тиеш.

5.11.12. Тикшерелә торган зат тарафыннан теркәлә торган документларны, язма аңлатмаларны тапшыру әлеге Нигезләмәнең 5.10.5 һәм 5.10.6 пунктларына туры китереп башкарыла.

5.11.13. Күчмә тикшерү тәмамланганнан соң, инспектор урынга чыгып тикшерү акты төзи.

Фотога төшерү, аудио- һәм видеога яздыру турында мәғлүмат тикшерү актында чагыла.

Дистанцион багланышлар чараларыннан, шул исәптән аудио- яки видеоэлемент аша файдаланып, урынга чыгып тикшерү үткәрелгән очракта, Нигезләмәнең икенче пункты абзацында билгеләнгән нигезләмә кулланылмый.

5.11.14. Күчмә тикшерүне үткәрү, эшчәнлек алып бару урыны буенча контрольлек итүче зат булмау сәбәпле, яисә контрольлек итүче зат эшчәнлегенең фактта башкарылмавына бәйле рәвештә, яисә күчмә тикшерүне үткәрү яисә тәмамлау мөмкинлегенә китергән контрольлек итүче затның бүтән гамәлләре (гамәл кылмавы) белән бәйле рәвештә, инспектор сәбәпләрен күрсәтеп, күчмә тикшерү уздыру мөмкинлегенә булмау турында акт төзи һәм контрольдә тотылучы затка 248-ФЗ номерлы Федераль законның 21 статьясындагы 4 һәм 5 өлешләрендә каралган тәртиптә контроль чаралар үткәрү мөмкинлегенә булмау турында хәбәр итә.

Бу очракта инспектор күчмә тикшерүне үткәрүнең күрсәтелгән чоры кысаларында урынга чыгып тикшерү тәмамланганчы теләсә кайсы вакытта контроль гамәлләр кылырга хокуклы.

5.11.15. Контрольлек итүче затлар булган индивидуаль эшкуар, гражданин контроль органга очракларда контроль чаралар үткәргәндә булмау турында мәғлүмат бирергә хокуклы:

- 1) вакытлыча эшкә сәләтсезлек;

2) судларны, хокук саклау органнарын, хэрби комиссариатларны чакыру (хэбэрнамэлэр, повесткалар) буенча килү зарурилыгы;

3) Россия Федерациясе Жинаять-процессуаль кодексы нигезендә контроль чаралар үткэргэндә булу мөмкинлеген юкка чыгара торган чикләү чараларын сайлау;

4) эш сәфәрендә булу.

Мәгълүмат кергэндә контроль чаралар үткөрү тикшерү органы тарафыннан индивидуаль эшкуар һәм гражданның элге мөрәжәгатенә сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәкле вакытка күчерелә.

5.11.16. Контрольлек итүче затлар булып торучы индивидуаль эшкуар, гражданин килеп туган очракларны контроль органына контроль чарасын уздырганда булу мөмкинлеге булмау турында мәгълүмат бирергә хокуклы, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 31 статьясындагы 8 өлеше нигезендә контроль рәвеше турындагы Нигезләмәдә контроль рәвешендә билгеләргә кирәк.

5.12. Урында тикшерү

5.12.1. Урында тикшерү контрольдә тотыла торган затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү максатларында уздырыла.

5.12.2. Урында тикшерү оешманың (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләре) урнашкан (эшчәнлек алып барган) урыны, граждан эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны, контроль объектының урнашкан урыны буенча үткәрелергә мөмкин, шул ук вакытта контрольдә тотыла торган зат белән хезмәттәшлек итү рөхсәт ителми.

Урында тикшерү барышында (чикләнмәгән затларга бару өчен ачылган) житештерү объектларында тикшерү үткәрелергә мөмкин.

5.12.3. Урында тикшерү контрольдә тотыла торган затка мәгълүмат бирмичә уздырыла.

Бер объектны (бер-берсенә турыдан-туры якын урнашкан берничә объектны) күчмә тикшерүне үткөрү срогы, әгәр федераль законда контроль рәвеше турында башкасы билгеләнмәгән булса, бер эш көненнән артып китә алмый.

5.12.4. Урында тикшерү нәтижәләре буенча элге Нигезләмәнең 5.1 пунктының 1 һәм 2 пунктчаларында каралган карарлар кабул ителә алмый.

V. Муниципаль контроль органы вазыйфаи затларының карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаять белдерү

6.1. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында турыдан-туры контрольлек итүче затлар контроль органы житәкчесе урынбасары һәм инспекторларның (алга таба – вазыйфаи затлар) түбәндәге карарларына судка кадәр шикаять бирергә хокуклы:

1) контроль чаралар үткөрү турында карарлар;

2) ачыкланган бозуларны бетерү турында контроль чаралар актлары, күрсәтмәләр;

3) контроль чаралар кысаларында вазыйфаи затларның гамәлләре (гамәл кылмау).

6.2. Шикаяты, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 40 статьясындагы 1.1 өлешендә каралган очрактан тыш, Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталын һәм (яки) региональ порталларын кулланып, контроль органга электрон рәвештә тапшырыла.

Гражданин шикаятен тапшырганда ул гади электрон имза яисә квалификацияле электрон имза белән имзаланган булырга тиеш.

Шикаяты биргәндә оешма тарафыннан ул көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланырга тиеш. Шикаятыкә куела торган материаллар, шул исәптән фото - һәм видеоматериаллар контрольдә тотучы зат тарафыннан электрон рәвештә тапшырыла.

6.3. Контроль орган карарына, аның вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаяты Контроль органы житәкчесе (житәкчесе урынбасары) тарафыннан карала.

6.4. Жалоба контрольдә тотыла торган зат үз хокукларын бозу турында белгән яки белергә тиеш булган көннән алып утыз календарь көн эчендә бирелергә мөмкин.

Контроль орган күрсәтмәсенә шикаяты контрольдә тотыла торган зат күрсәтмә алган вакыттан алып ун эш көне эчендә бирелергә мөмкин.

6.5. Шикаяты бирү срогын житди сәбәп белән уздырган очракта, шикаяты биргән контрольдә торучы затның үтенечнамәсе буенча әлегә срок контроль органы тарафыннан торгызылырга мөмкин.

6.6. Шикаятыне биргән контрольдә тотыла торган зат шикаяты буенча карар кабул ителгәнчегә кадәр аны кире алырга мөмкин. Шулу вакытта шикаятынең кабат юнәлеше шулу нигезләр буенча рөхсәт ителми.

6.7. Шикаятытә Контроль органының дөгъвалана торган карарын үтәүне туктатып тору турындагы үтенечнамә булырга мөмкин.

6.8. Контроль органы житәкчесе (житәкче урынбасары) тарафыннан шикаятыне теркәгән көннән алып ике эш көненнән дә соңга калмыйча карар кабул ителә:

1) контроль органның дөгъвалана торган карарын үтәүне туктатып тору турында;

2) контроль органның дөгъвалана торган карарын үтәүне туктатып торудан баш тарту турында.

Кабул ителгән карар турында мөгълүмат шикаяты биргән контрольдә торучы затка карар кабул ителгән вакыттан алып бер эш көне эчендә жибәрелә.

6.9. Шикаятытә түбәндөгеләр булырга тиеш:

1) контроль органның дөгъвалана торган карарын үтәүне туктатып тору турында;

2) контроль органның дөгъвалана торган карарын үтәүне туктатып торудан баш тарту турында.

Кабул ителгән карар турында мөгълүмат шикаяты биргән контрольдә торучы затка карар кабул ителгән вакыттан алып бер эш көне эчендә жибәрелә.

6.9. Шикаятытә түбәндөгеләр булырга тиеш:

1) вазыйфаи затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булса), карары һәм (яки) шикаяты бирелә торган гамәлләре (гамәл кылмавы) ;

2) гражданның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булса), яшәү урыны

(эшчәнлек алып бару урыны) турында белешмәләр, яисә оешма - контрольдә тотучы затның исеме, әлеге оешманың урнашу урыны турында белешмәләр, яки ышанычнамә буенча шикаять бирүче затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булса), шикаятьне карау вакытында үзара бәйләнешне гамәлгә ашырырга теләгән ысулы һәм аның буенча карар кабул итү өчен кирәкле ысул;

3) Контроль органының һәм (яисә) аның вазыйфаи затының шикаять белдерелә торган карары турында белешмәләр, алар шикаять биргән контрольдә торучы затның хокукларын бозуга китергән яисә китерергә мөмкин;

4) тикшерү органы карары һәм (яисә) вазыйфаи затның гамәлләре (гамәл кылмавы) нигезләре һәм дәлилләре. Контрольдә тотучы зат тарафыннан аның дәлилләрен раслый торган документлар (булганда), яисә аларның күчermәләре тапшырылырга мөмкин;

5) шикаять биргән контрольдә тотучы затның таләпләре;

б) Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан башкасы билгеләнмәгән булса, шикаять бирелә торган контроль (күзәтчелек) чараларның бердәм реестрында контроль чарасының исәп номеры.

4) контроль орган карары һәм (яисә) вазыйфаи затның гамәле (гамәл кылмавы) нигезендә контрольдә тотылмый торган затның нигезләре һәм дәлилләре. Контрольдә булган зат тарафыннан аның дәлилләрен раслый торган документлар (булган очракта) яисә аларның күчermәләре тапшырылырга мөмкин;

5) шикаять биргән контрольдә торучы затның таләпләре;

б) контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында контроль чараның исәпкә алу номеры, әгәр Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан башкасы билгеләнмәгән булса, аңа карата шикаять бирелә.

6.10. Шикаятьтә Контроль органы вазыйфаи затларының, шулай ук аларның гаилә әгъзаларының тормышына, сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә цензурасыз яисә мыскыллы әйтелмәләр, куркынычлар булмаса тиеш.

6.11. Шикаять бирү, «Бердәм идентификация һәм аутентификация системасы» федераль дәүләт мәгълүмат системасы ярдәмендә, тиешле хокукны биргән очракта, контрольдә тотучы затның вәкаләтле вәкиле тарафыннан гамәлгә ашырылырга мөмкин.

6.12. Контроль орган шикаять алынганнан соң биш эш көне эчендә шикаятьне караудан баш тарту турында карар кабул итә, әгәр:

1) шикаять әлеге Нигезләмәнең 6.4 пунктында билгеләнгән шикаять бирү сроклары тәмамланганнан соң бирелә һәм шикаять бирүгә жибәрелгән срокны торгызу турында үтенечнамәне үз эченә алмый;

2) шикаять бирүгә жибәрелгән вакытны торгызу турындагы үтенечнамәне канәгатьләндерүдән баш тартты;

3) аны биргән контрольдә торучы заттан шикаять буенча карар кабул ителгәнчегә кадәр шикаятьне кире алу турында гариза килде;

4) шикаятьтә куелган мәсьәләләр буенча суд карары бар;

5) элек контроль органга шул ук контрольдә тотыла торган заттан шул ук нигезләрдә башка шикаять бирелгән;

б) шикаятьтә Контроль органы вазыйфаи затларының, шулай ук аларның гаилә әгъзаларының тормышына, сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә цензурасыз яисә

мыскыллы әйтелмәләр, куркынычлар бар;

7) элек әлеге контрольдә тотыла торган затның шикаять белән кабат мөрәжәгать итү мөмкинлеген юкка чыгара торган шул ук предмет буенча шикаятьне караудан баш тартса һәм яңа дәлилләр яисә хәлләр китерелмәсә;

8) шикаять тиешле булмаган органга бирелгән;

9) Россия Федерациясе законнарында контроль орган карарларына шикаять белдерү буенча суд тәртибе генә каралган.

6.13. Әлеге Нигезләмәнең 6.12 пунктының 3-8 бүлекләрендә күрсәтелгән нигезләр буенча шикаятьне караудан баш тарту судка кадәр шикаять бирү нәтижәсе булып тормый һәм контроль орган карарларына, вазыйфай затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата суд тарафыннан шикаять белдерү өчен нигез була алмый.

6.14. Шикаятьне караганда, Контроль орган Россия Федерациясе Хөкүмәте раслаган контроль (күзәтчелек) эшчәнлегенә судка кадәр шикаять бирүнең мәгълүмат системасын алып бару кагыйдәләре нигезендә контроль (күзәтчелек) эшчәнлегенә шикаять бирүнең мәгълүмат системасын куллана.

6.15. Шикаять контроль орган житәкчесе (житәкче урынбасары) тарафыннан теркәлгәннән соң 20 эш көне эчендә каралырга тиеш.

6.16. Күрсәтелгән срок егерме эш көненә озайтылырга мөмкин, түбәндәге аерым очракларда:

1) шикаятьтә күрсәтелгән фактлар буенча хезмәт тикшерүенә шикаять бирелә торган вазыйфай затка карата гамәлләр (гамәл кылмау) үткөрү;

2) дөгвалана торган вазыйфай затның гамәл кылуы (гамәл кылмавы) булмавы, нигезле сәбәп (авыру, отпуск, командировка) буенча.

6.17. Контроль орган шикаять биргән контрольдә торучы заттан шикаять предметына кагылышлы өстәмә мәгълүмат һәм документлар соратырга хокуклы. Контрольдә тотылуы зат сорату жибәрелгән вакыттан алып биш эш көне эчендә күрсәтелгән мәгълүматны һәм документларны тапшырырга хокуклы.

Шикаятьне карау срогы темасы өстәмә мәгълүмат бирү турында гарызнамә һәм шикаять предметына караган документлар жибәрелгәннән алып аларны вәкаләтле орган алган мизгелгә кадәр, эмма сорау жибәрелгән вакыттан алып биш эш көненә кадәр туктатып торыла.

Контрольдә торучы заттан өстәмә мәгълүмат һәм шикаять предметына караган документларны алу шикаятьне караудан баш тарту өчен нигез булып тормый.

6.18. Шикаятьне биргән контрольдә торучы заттан дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары яки аларга буйсынучы оешмалар карамагында булган мәгълүматны һәм документларны соратып алу рөхсәт ителми.

Шикаять биргән зат шикаять буенча йомгаклау карары кабул ителгәнчегә кадәр үз теләге белән шикаять предметына караган өстәмә материалларны тәкъдим итәргә хокуклы.

6.19. Кабул ителгән карарның законлылыгын һәм нигезләлеген исбатлау һәм (яисә) кылынган гамәлне (гамәл кылмауны) исбатлау бурычы контроль органга йөкләнә.

6.20. Шикаятьне карау йомгаклары буенча контроль орган житәкчесе (житәкче урынбасары) түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

1) шикаятьне канәгатьләнмичә калдыра;

- 2) Контроль орган карарын тулысынча яисә өлешчә юкка чыгара;
- 3) Контроль орган карарын тулысынча юкка чыгара һәм яңа карар кабул итә;
- 4) вазыйфаи затларның гамәлләрен (гамәл кылмавын) законсыз дип таний һәм асылы буенча, шул исәптән билгеле бер гамәлләр кирәк булганда гамәлгә ашыру турында карар чыгара.

6.21. Кабул ителгән карарны нигезли торган контроль орган карары аны үтәү срогы һәм тәртибе дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталында һәм (яисә) региональ порталында контрольдә тотыла торган затның шәхси кабинетында ул кабул ителгән көннән алып бер эш көннәннән дә соңга калмыйча урнаштырыла.

VI. Контроль орган эшчәнлегенең нәтижелелеген һәм нәтижелелеген бәяләү

7.1. Контроль орган эшчәнлегенең нәтижелелеген һәм нәтижелелеген бәяләү муниципаль жир контроле өлкәсендә муниципаль контрольнең нәтижелелеге һәм нәтижелелеге күрсәткечләре системасы нигезендә гамәлгә ашырыла.

7.2. Эшчәнлекнең нәтижелелеге һәм нәтижелелеге күрсәткечләре системасына түбәндәгеләр керә:

- 1) муниципаль контрольнең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре;

- 2) муниципаль жир контроленең индикатив күрсәткечләре.

7.3. Муниципаль жир контроленең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре, муниципаль жир контроленең индикатив күрсәткечләре муниципаль районның вәкилләккә органы карары белән раслана.

7.4. Контроль орган ел саен 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән таләпләрне исәпкә алып, муниципаль жир контроленә эзерләнә.

7.5. Муниципаль контрольнең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре, индикатив күрсәткечләр әлеге Нигезләмәгә 4 нче кушымта белән билгеләнгән.

7.6. Докладны эзерләүне оештыру муниципаль жир контроле өлкәсендәге вәкаләтле вәкил администрациясе органына йөкләнә.

Муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру кысаларында контроль
объектларын куркынычлык категорияләренә кертү критерийлары¹

1. Урта риск категориясенә керә:

- а) каты көнкүреш калдыкларын күмү һәм урнаштыру, зиратларны урнаштыру өчен билгеләнгән жир участоклары һәм янәшәдәге жирләр, жир участоклары;
- б) гараж өчен билгеләнгән жир участоклары, һәм (яки) торақ төзелеше, шәхси ярдәмче хужалык алып бару (йорт яны жир участоклары);
- в) гомуми кулланылыштагы су объектларының яр буге полосасы чикләрендә урнашкан яисә янәшәсендәге жир кишәрлекләре.

2. Уртача риск категориясенә жир кишәрлекләре белән түбәндәге рөхсәт ителгән куллану төрләре керә:

а) авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр категориясенә караган жирләр һәм (яки) жир кишәрлекләре, урман фонды жирләре, аеруча саклана торган территорияләр һәм объектлар жирләре, запас жирләр белән чиктәш торақ пунктлар жирләре категориясенә керә;

б) сәнәгать, энергетика, транспорт, элемтә, радиотапшырулар, телевидение, информатика, космик эшчәнлекне тәмин итү өчен жирләр, оборона, иминлек һәм башка махсус билгеләнештәге жирләр категориясенә, автомобиль юллары, тимер юллар, труба үткәргеч транспорт, электр линияләре һәм авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр категориясенә керә торган жирләр һәм (яки) жир кишәрлекләре белән чиктәш жирләрдән тыш жирләр керә;

в) авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр категориясенә һторақ пункт жирләре категориясенә караган жирләр һәм (яки) жир кишәрлекләре белән чиктәш жирләр керә.

3. Түбән риск категориясенә урта яки уртача хәвеф-хәтәр категориясенә кертелмәгән башка жир кишәрлекләре дә керә.

---

¹ Контроль объектларын риск категориясенә кертүнең күрсәтелгән критерийлары якынча характерга ия.

Муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру кысаларында тикшерелә торган
мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлеге

1. Белешмәләре жир кишәрлегенә хокук билгели торган Күчемсез милекнең бердәм дәүләт реестрында булган жир кишәрлеге мәйданының контрольдә тотыла торган зат тарафыннан файдаланыла торган жир кишәрлегенен мәйданы булмау.

2. Тикшерелә торган зат тарафыннан белешмәләре Күчемсез милек Бердәм дәүләт реестрында булган жир кишәрлегеннән файдалану максатыннан файдалануның факттагы булмавы, жир кишәрлегенә хокук билгели торган документларда булуы.

3. Жир кишәрлеген олак вакытлы үзләштерү шарты белән, жир участогын биргәннән соң өч елдан артык вакыт узган булу, яки жир кишәрлеген арендау килешүендә күрсәтелгән жир кишәрлеген үзләштерү срогы тәмамланмау, ә жиркишәрлегендә характерлы үзгәрешләр күзәтелми (капиталь төзелеш объекты, төзелеш эшләре алып бару һәм жир кишәрлегеннән файдалану буенча рөхсәт ителгән файдалану һәм бирү шартлары нигезендә башка гамәлләр булмау)

4. Жир кишәрлекләреннән файдалану өчен нигез булган документларны рәсмиләштерүгә карата мәжбүри таләпләрне үтәмәү.

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы
территориясендә муниципаль жир контроле турында
нигезләмәгә 3 нче кушымта

Тикшерү органы күрсәтмәсе формасы

Контроль орган бланкы

_____ (контрольлек итүче зат житәкчесе вазыйфасы күрсәтелә)

_____ (контрольдә тотучы затның тулы исеме күрсәтелә)

_____ (контрольлек итүче затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булганда) күрсәтелә)

_____ (контрольлек итүче затның урнашу урыны күрсәтелә)

КҮРСӘТМӘ

_____ (контрольдә тотыла торган затның тулы исеме күрсәтелә) мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуларны бетерү турында

_____, (тикшерү чарасының төре һәм формасы нигезендә күрсәтелә) тикшерү органы карары белән _____ үткәрелгән (контроль органның тулы исеме күрсәтелә)

_____ карата (контрольдә тотучы

затның тулы исеме күрсәтелә)

«__» _____ 20__ елдан «__» _____ 20__ елга кадәр чорда _____ нигезендә

(контроль чараны үткөрү турында тикшерү органы актының исеме һәм реквизитлары күрсәтелә) _____ законнар мәжбүри таләпләрен бозу очраклары ачыкланды:

_____ (элегә мәжбүри таләпләр билгеләнгән структур норматив хокукый актлар берәмлекләрен күрсәтеп, мәжбүри таләпләрне бозу очраклары күчерелә)

Баян ителгәннәр нигезендә, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 статьясындагы 2 өлешенең 1 пункты на таянып

ПРОЕКТ

(Тикшерү органының тулы исеме күрсәтелә)

боера:

1. Ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны «_____» _____ 20__ ел вакытын да кертеп бетерергә.

2. _____

(тикшерү органының тулы исеме күрсәтелә)

ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында күрсәтмәне үтәү турында, мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерүне раслаучы документлар һәм белешмәләр кушып «_____» _____ 20__ ел вакытын да кертеп белдерергә.

Элегә күрсәтмәнең билгеләнгән срокта үтәлмәве Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән

жаваплылыкка китерә.

(контроль чаралар үткәругә вәкаләтле зат
вазыйфасы)

(контроль чаралар уздыруга вәкаләтле
вазыйфаи зат имзасы)

(контроль чаралар үткәругә вәкаләтле
вазыйфаи затның фамилиясе, исеме,
атасының исеме (булган очракта))

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы
территориясендә муниципаль жир контроле турында
нигезләмәгә 4 нче кушымта

Муниципаль жир контроленең төп күрсәткечләре
һәм аларның максатчан күрсәткечләре, индикатив күрсәткечләр

А	Муниципаль жир контроленең әһәмиятле нәтижеләренә ирешү дәрәжәсен чагылдыра торган нәтижелелек күрсәткечләре			
А.1.	Хокук бирү документлары нигезендә файдаланыла торган жир кишәрлекләре өлеше (рөхсәт ителгән файдалану)	Кпр х 100% / Кипн	Кипн - билгеләнеше буенча файдаланыла торган жир кишәрлекләре саны (данә.) Кпр - тикшерелгән жир кишәрлекләре саны (данә.)	50%тан да ким түгел
А.2.	Тикшерү, рейд тикшерүләре барышында ачыкланган хокук бозулар бетерелгән юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр өлеше	Кун х 100%/ Кн	Кун - жир законнарын бозуларны бетергән жир кишәрлекләреннән файдаланучылар саны Кн - жир законнарын бозу ачыкланган жир кишәрлекләреннән файдаланучылар саны	50%тан да ким түгел

Индикатив күрсәткечләр

В1.	Үткәрелгән чараларның параметрларын характерлаучы индивидуаль күрсәткечләр				
В.1. 1.	План (рейд) биремнәре (күзәтүләр)үтәлеше	Врз = (РЗф / РЗп) х 100	Врз - план (рейд) биремнәрен (карауларны) үтәү % РЗф - планлы (рейд) биремнәре (караулар) саны (бер) РЗп - расланган план (рейд) биремнәре саны (бер)	100%	Расланган план (рейд) биремнәре (караулар)

В.1. 2.	Планнан тыш тикшерү нәтижеләре	$\frac{Ввн}{(Рф / Рп)} \times 100$	Ввн - планнан тыш тикшерүләрнең башкарылуы Рф - планнан тыш үткәрелгән тикшерүләр саны (бер.) Рп - планнан тыш тикшерүләр уздыруга күрсәтмәләр саны (бер.)	100%	Контроль органга кәргән хатлар һәм шикаятләр
В.1. 3.	Нәтижеләр буенча шикаят бирелгән тикшерүләр өлеше	$\frac{Ж}{100 / Пф}$	Ж - шикаятләр саны (бер.) Пф - уздырылган тикшерүләр саны	0%	
В.1. 4.	Нәтижеләр дәрәҗәс түгел дип табылган тикшерүләр өлеше	$\frac{Пн}{100 / Пф}$	Пн - гамәлгә яраксыз дип танылган тикшерүләр саны (бер.) Пф - уздырылган тикшерүләр саны (бер.)	0%	
В.1. 5.	Милекче булмау сәбәпле үткәрелмәгән планнан тыш тикшерүләр өлеше һ. б.	$\frac{По}{100 / Пф}$	По - тикшерелүче зат булмау сәбәпле уздырылмаган тикшерүләр (бер.) Пф - уздырылган тикшерүләр саны (бер.)	30%	
В.1. 6.	Килешү кире кагылган планнан тыш тикшерүләр уздыру турында прокуратурага килештерүгә юнәлдерелгән гаризалар өлеше	$\frac{Кзо}{100 / Кпз}$	Кзо - килештерүдән баш тарткан гаризалар саны (бер.) Кпз - килештерүгә бирелгән гаризалар саны	10%	
В.1.	Нәтижеләре	Кнм	К нм - вәкаләтле	100%	

7.	буенча материаллар кабул итү өчен вәкаләтле органнарға жибәрелгән тикшерүләр өлеше	х 100 / Квн	органнарға жибәрелгән материаллар саны (бер.) Квн - ачыкланган хокук бозулар саны (бер.)		
В.1. 8.	Үткәрелгән профилактик чаралар саны			данә.	
В.2.	Күләмне характерлаучы индивидуаль күрсәткечләр файдаланылган хезмәт ресурслары				
В.2. 1.	Штат берәмлекләре саны			кеш е.	
В.2. 2.	Муниципаль контроль органы хезмәткәрләренә контроль чараларны йөкләү	Км / Кр= Нк	Км - контроль чаралар саны (берәм.) Кр - муниципаль контроль органы хезмәткәрләре саны (берәм.) Нк - 1 хезмәткәргә йөкләнеш (берәм.)		